

Prinsjesdag | Zorgbegroting 2027 omlaag bijgesteld, vooral door niet verlagen eigen risico

Traditiegetrouw wordt op Prinsjesdag de Miljoenennota gepubliceerd, waaruit blijkt waar het kabinet geld aan wil besteden. Gupta Strategists onderzocht de impact van de keuzes van kabinet-Jetten op de zorg. We focussen daarbij op de Zvw en de Wlz.

- De begrote uitgaven aan zorg voor 2027 zijn **EUR 158 mld**, oftewel 26% van de rijksbegroting.
- Sinds 2022 is de **Wlz-begroting sterker** gestegen dan de **Zvw-begroting** en dat zet door in 2027.
- Door bijstellingen in de Miljoenennota 2027 is de zorgbegroting 2027 **EUR 2,0 mld (1%) lager** (vergeleken met de zorgbegroting 2027 in de Miljoenennota 2026). Dat komt vooral door:
 - Correcties op plannen van eerdere kabinetten (voornamelijk: eigen risico niet verlagen)
 - Autonome ontwikkelingen (actualisatie van de prognoses)
- De belangrijkste **beleidsmatige keuzes** van kabinet-Jetten (die volgen uit het coalitieakkoord) hebben hun impact **pas in 2028 en later**, zoals: verhogen en indexeren eigen risico, huishoudelijke hulp uit Wmo, eigen bijdrage wijkverpleging, verlaging beschikbaarheidsbijdrage academische zorg.
- *Let op, het politieke debat kan de beleidsmatige keuzes nog beïnvloeden.*

Meer weten? Lees verder

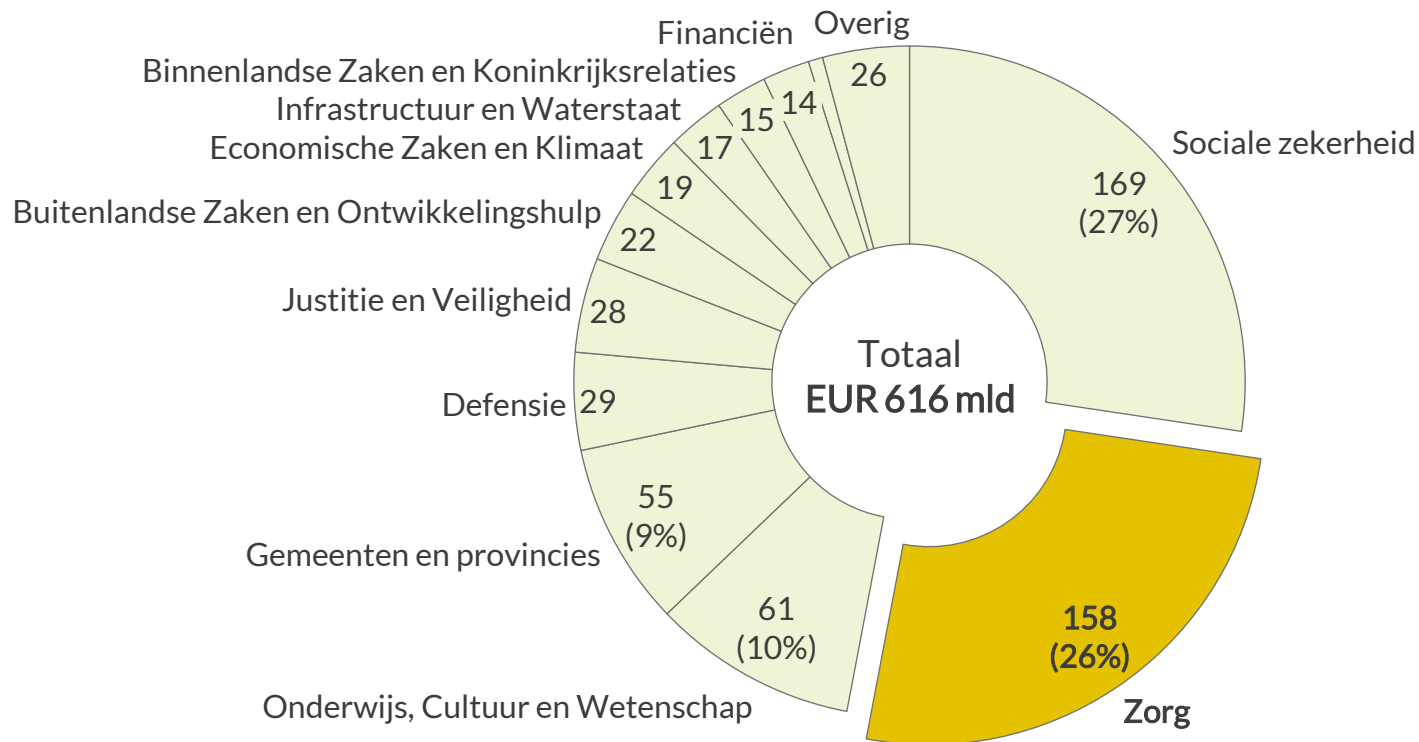
GUPTA
STRATEGISTS

Begroting 2027 | Er is EUR 158 mld begroot voor de zorg, ruim een kwart van de rijksbegroting

Rijksbegroting per ministerie

[EUR mld, % van totale begroting, begroting bruto-uitgaven, 2027]^{1,2}

1) Indeling uit de Miljoenennota gevolgd; 'Zorg' betekent de VWS-begroting en omvat Zvw en Wlz. Budget voor de Jeugdwet en de Wmo valt onder 'Gemeenten en provincies' en wordt verdeeld via het Gemeentefonds; beleidsmatige keuzes over inzet daarvan worden per gemeente gemaakt

2) Ministerie van, Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, Economische Zaken (EUR 4,3 mld) niet weergegeven

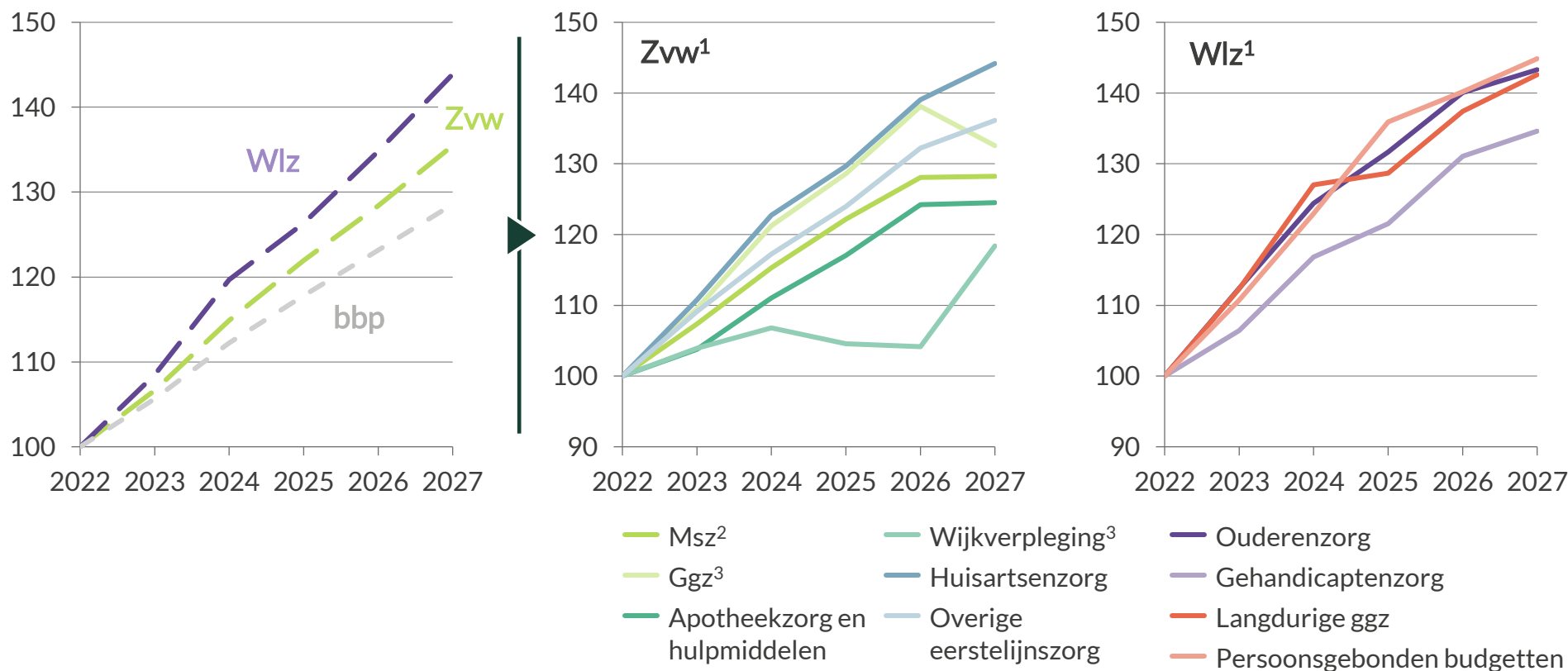
Bron: Bijlagen Miljoenennota 2027, analyse Gupta Strategists

Ontwikkelingen per sector | De Wlz-begroting is de afgelopen jaren harder gestegen dan de Zvw-begroting

Ontwikkeling zorgbegroting per sector

[index, 2022 = 100, begrote bruto-uitgaven 2022-2027]

1) Grootste sectoren binnen Zvw en Wlz, exclusief de voor Zvw/Wlz begrote bedragen die nog niet zijn toebedeeld aan een sector

2) Inclusief overige tweedelijnszorg

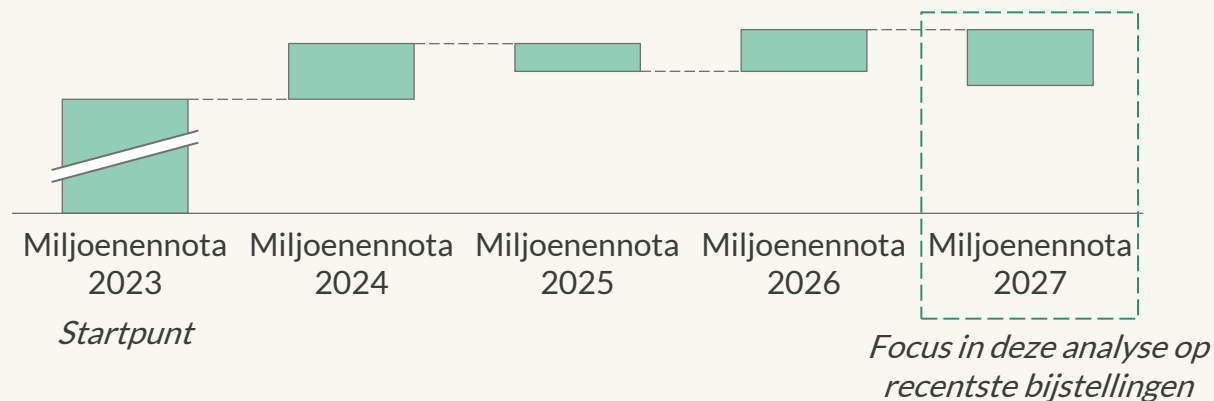
3) Bij wijkverpleging en ggz een relatief grote eenmalige correctie (actualisatie) in 2027, waardoor afwijking van de trend van de voorgaande jaren ontstaat; mogelijk wordt die in toekomst weer gecorrigeerd

Bron: Bijlagen Miljoenennota's 2026 en 2027, Macro economische verkenning 2027, analyse Gupta Strategists

Toelichting bijstellingen | Uit de Miljoenennota blijken de bijstellingen van het kabinet

- De **Miljoenennota** is de **meerjarige rijksbegroting**, die het kabinet op Prinsjesdag aanbiedt aan de Tweede Kamer.
- De rijksbegroting 2027 stond voor het eerst in de Miljoenennota 2023, gepresenteerd op Prinsjesdag 2022 door kabinet-Rutte IV. Ieder jaar zijn hier **bijstellingen** (wijzigingen) op doorgevoerd (illustratief voorbeeld).

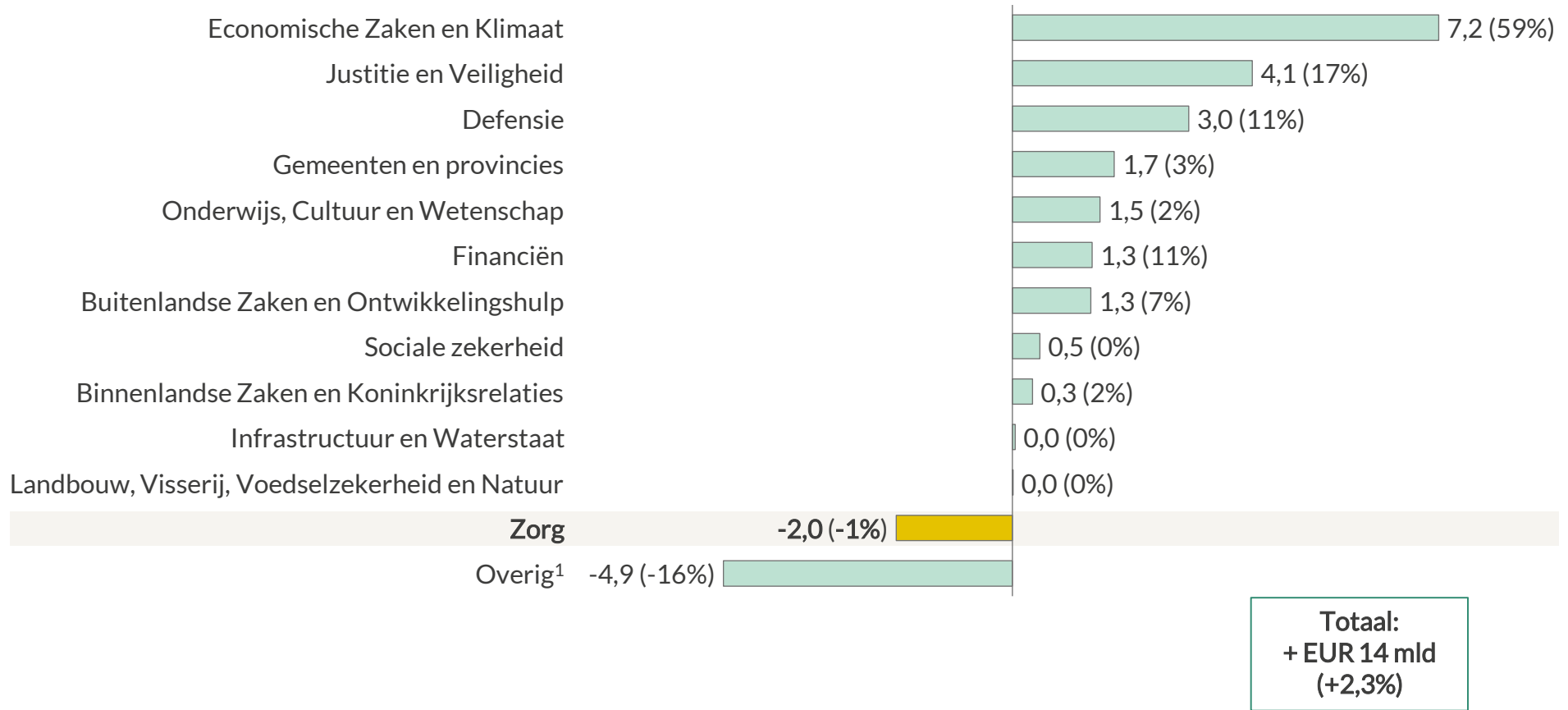
- Het is vooral interessant om te kijken naar de **bijstellingen** die het **kabinet-Jetten** doet¹. Daarom focussen we in deze analyse op de bijstellingen in de begroting 2027 in de Miljoenennota 2027, ten opzichte van de begroting 2027 in de Miljoenennota 2026.
- Let op, de bedragen uit de Miljoenennota staan niet vast
 - De begroting kan nog wijzigen, door het **politieke debat** dat hierover de komende tijd wordt gevoerd (en waarbij het minderheidskabinet op zoek moet naar meerderheden in de Tweede en Eerste Kamer)
 - De begroting is 'slechts' een begroting; de **realisatie** zal anders zijn

Bijstelling begroting 2027 | Door bijstellingen pakt de zorgbegroting 2027 1% lager uit dan vorig jaar ingeschat

Bijstellingen rijksbegroting 2027

[EUR mld (%), verschil in begrote bruto-uitgaven 2027 tussen Miljoenennota's 2026 en 2027]

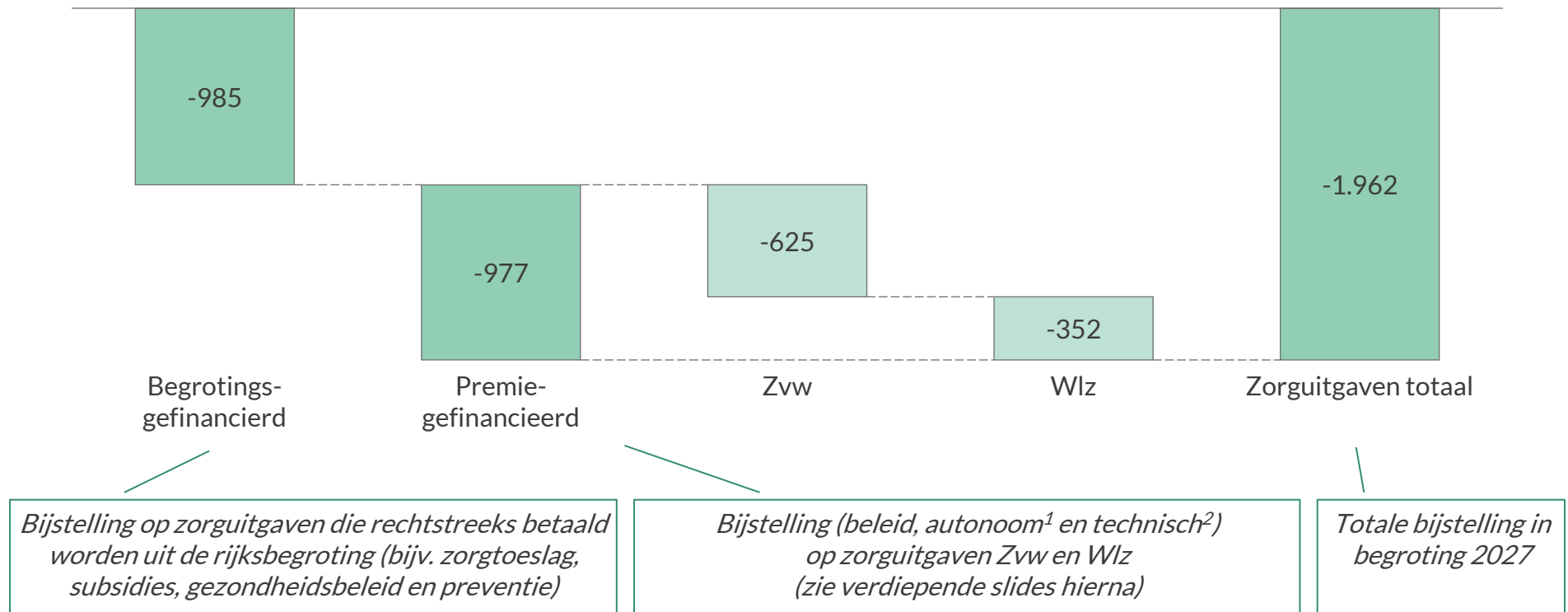
1) Het verschil bij overig ontstaat voor een groot deel door bedragen die in de Miljoenennota 2026 voor 2027 waren gereserveerd maar nog niet aan een ministerie waren toebedeeld. In de Miljoenennota 2027 zijn deze bedragen wel aan ministeries toebedeeld.
Bron: Bijlagen Miljoenennota's 2026 en 2027, analyse Gupta Strategists

Bijstelling zorgbegroting | Zorgbegroting (totaal van Zvw, Wlz en begrotingsgefinancierd) met EUR -2,0 mld bijgesteld

Bijstellingen zorgbegroting 2027

[EUR mln, verschil in begrote bruto-uitgaven 2027 tussen Miljoenennota's 2026 en 2027]

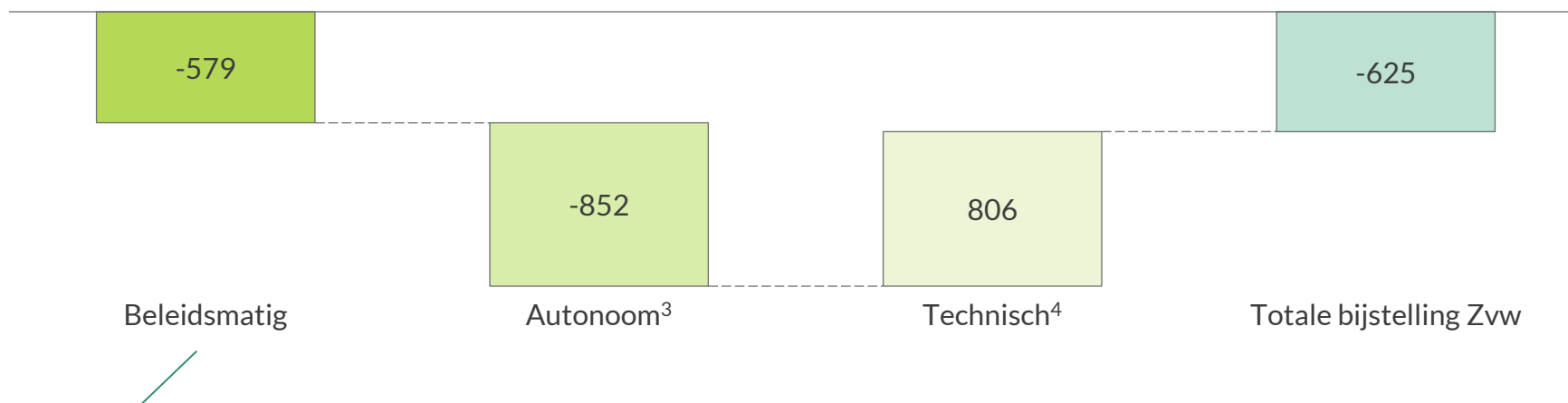

Bijstelling Zvw-begroting | Zvw-begroting 2027 verlaagd door autonome ontwikkelingen en correcties op eerdere plannen

Bijstellingen Zvw-begroting 2027

[EUR mln, verschil in begrote bruto-uitgaven 2027 tussen Miljoenennota's 2026 en 2027]

Verlaging Zvw-begroting (o.a.):

- Eigen risico niet verlagen per 2027, EUR 904 mln¹ (*was begroot voor 2027 in Miljoenennota 2025, wordt nu ongedaan gemaakt*)

Verhoging Zvw-begroting (o.a.):

- AZWA-doorbraakmiddelen, EUR 200 mln²
- Besparingsverlies taakstelling medisch specialist, EUR 150 mln (*beoogde uitwerking heeft nog geen resultaat in 2027*)
- Onafhankelijke indicatiestelling wijkverpleging ongecontracteerde zorg, EUR 85 mln (*correctie op taakstelling uit Regeerakkoord Schoof; wordt vervangen door bredere maatregelen om ongecontracteerde zorg te verminderen (CA 39)*)

1) Saldo van maatregelen CA 34 (terugdraaien voorgenomen verlaging eigen risico), CA 36 (trancheren eigen risico) en CA 40 (dekking uitvoering afspraken AZWA)

2) Saldo van EUR 400 mln doorbraakmiddelen en EUR 200 mln kasschuif doorbraakmiddelen

3) Afgelopen jaren waren de werkelijke kosten voor Zvw-zorg lager dan de begroting; die trend wordt doorgetrokken

4) Indexaties voor loon en prijs

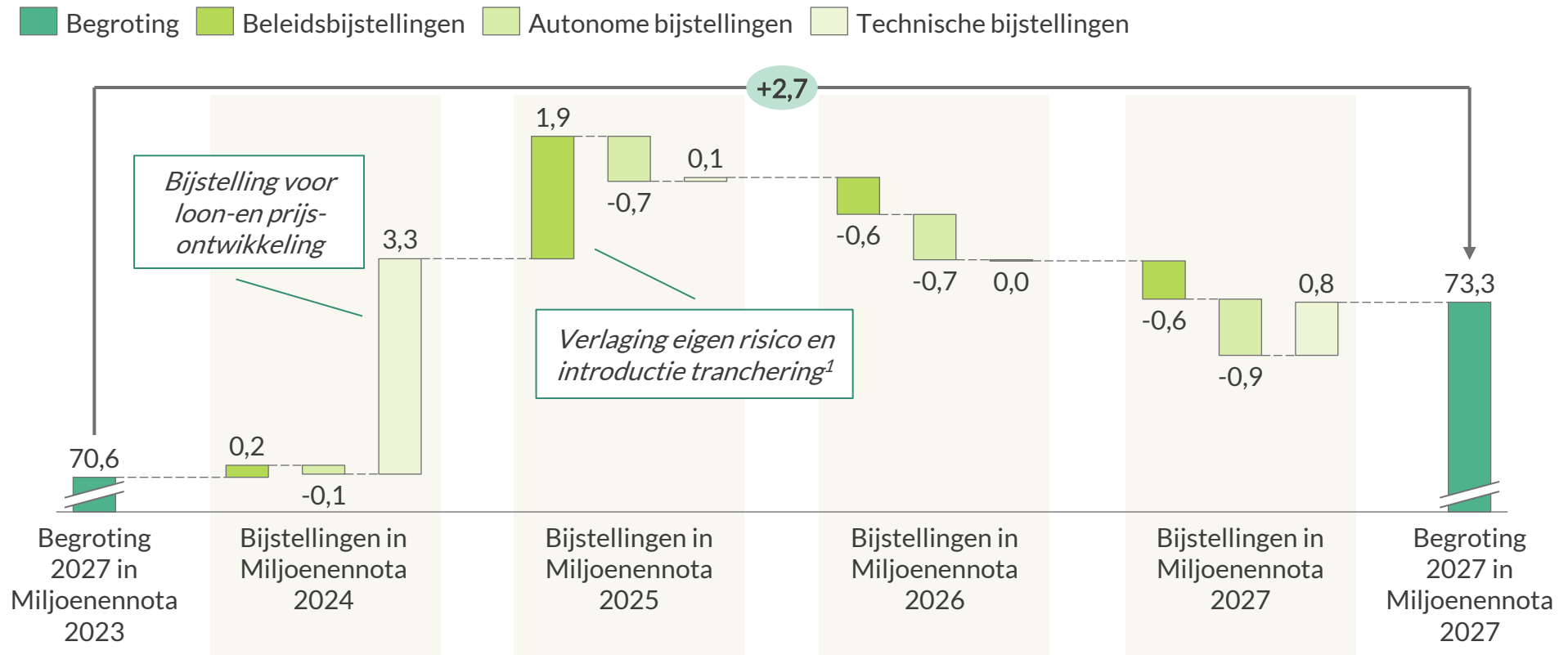
Bron: Bijlagen Miljoenennota's 2026 en 2027, analyse Gupta Strategists

Bijstelling Zvw-begroting | Door bijstellingen is de Zvw-begroting 2027 EUR 2,7 mld hoger dan voorzien in 2023

Bijstellingen Zvw-begroting 2027

[EUR mld, begrote bruto-uitgaven, Miljoenennota's 2023 - 2027]

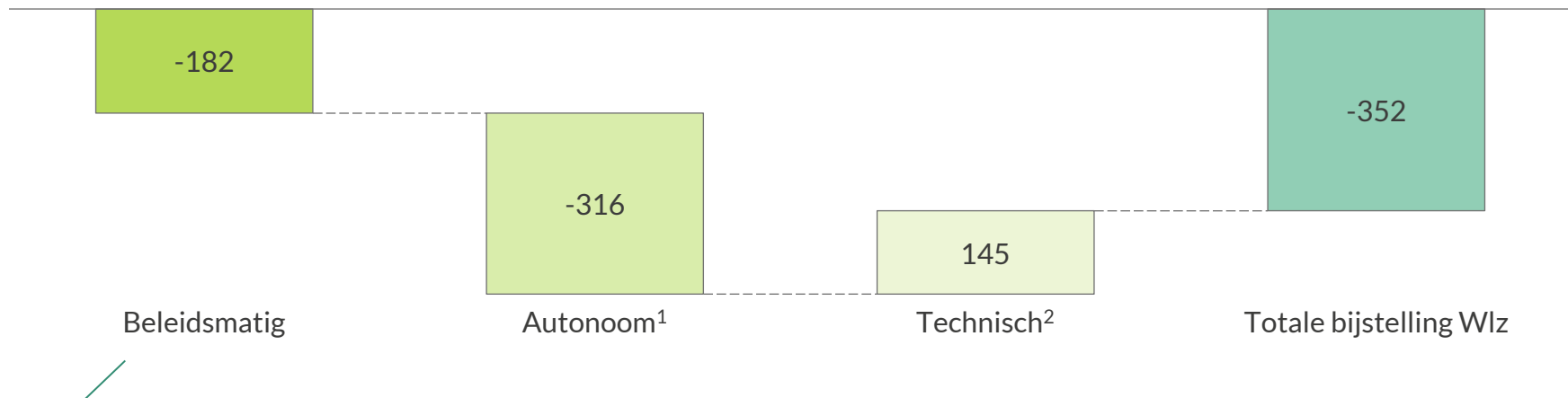

Bijstellingen Wlz-begroting | Wlz-begroting 2027 verlaagd door autonome ontwikkelingen, Wlz-akkoord en Wet DOS

Bijstellingen Wlz-begroting 2027

[EUR mln, verschil in begrote bruto-uitgaven 2027 tussen Miljoenennota's 2026 en 2027]

Verlaging Wlz-begroting:

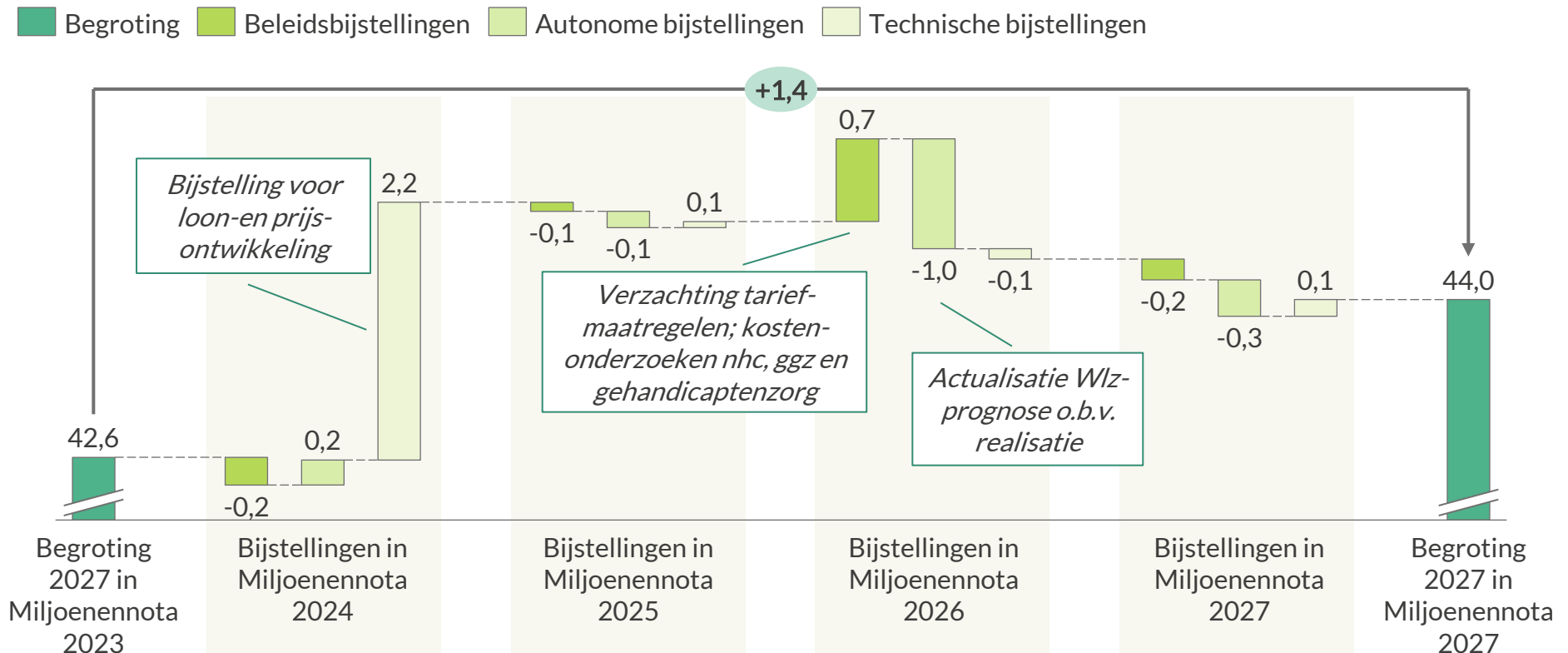
- Bestuurlijk akkoord Wlz / scheiden wonen zorg (CA 42), EUR 130 mln
- Preventieve maatregelen op grond van de Wet Domeinoverstijgende samenwerking (DOS) die moet leiden tot minder Wlz door uitstel of verschuiving, EUR 47 mln

Bijstelling Wlz-begroting | Door bijstellingen is de Wlz-begroting 2027 EUR 1,4 mld hoger dan voorzien in 2023

Bijstellingen Wlz-begroting 2027

[EUR mld, begrote bruto-uitgaven, Miljoenennota's 2023 - 2027]

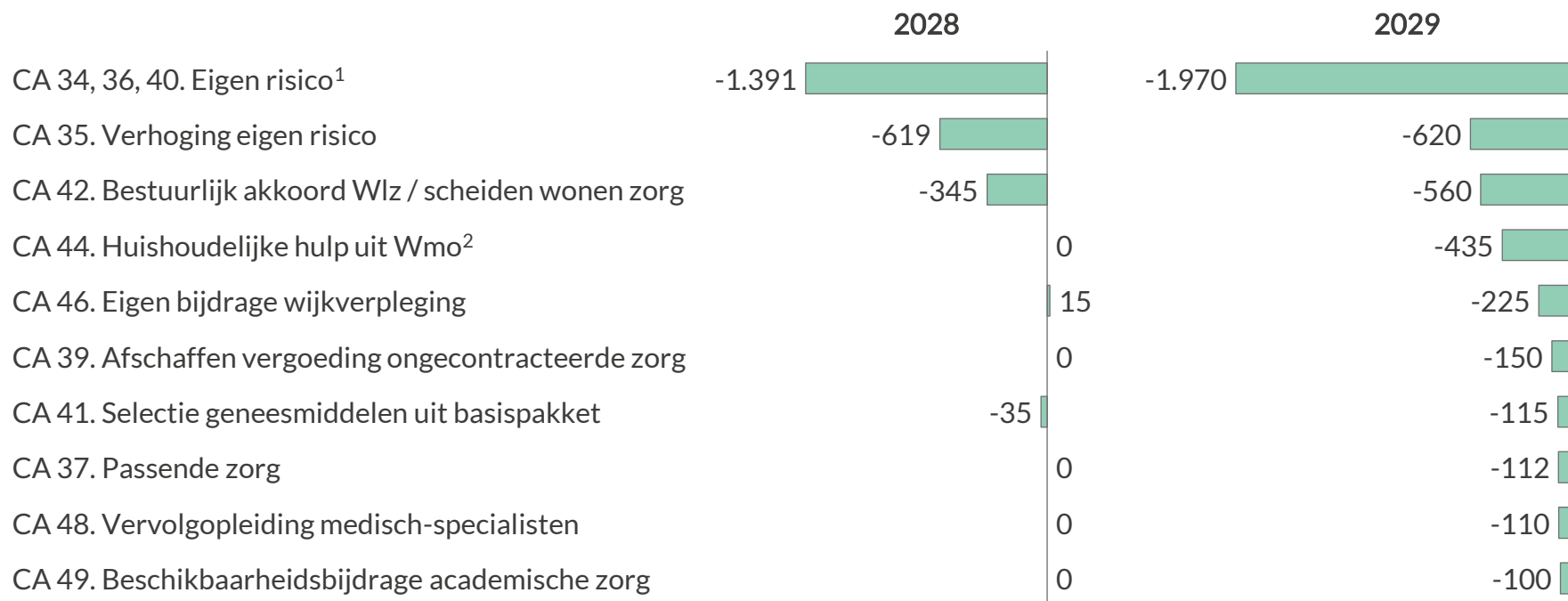

Bijstellingen vanaf 2028 | De inhoudelijke kabinetsvoorstellen hebben impact vanaf 2028; Kamermeerderheid onzeker

Beleidsmatige bijstellingen 2028 en 2029

[EUR mln, maatregelen uit coalitieakkoord (CA) in Miljoenennota 2027, Zvw en Wlz]

Het minderheidskabinet heeft een meerderheid in Tweede en Eerste Kamer nodig; het is dus nog onzeker of, hoe en wanneer de maatregelen in de praktijk komen

1) Saldo van maatregelen CA 34 (terugdraaien voorgenomen verlaging eigen risico), CA 36 (trancheren eigen risico) en CA 40 (dekking uitvoering afspraken AZWA)

2) Saldo van impact op Wmo, Zvw en Wlz; vangnet voor mensen die huishoudelijke hulp niet zelf kunnen regelen, blijft in Wmo
Bron: Miljoenennota 2027, Regeeraakkoord 2026-2030 'Aan de slag; Bouwen aan een beter Nederland', analyse Gupta Strategists

Vragen? Neem gerust contact op

Jurre de Bruin

jurre.debruin@gupta-strategists.com

06 34924904

Lisa Vogelpoel

lisa.vogelpoel@gupta-strategists.com

06 44886012

Joshua Oosterlaken

joshua.oosterlaken@gupta-strategists.com

06 45450171

*Zie gupta.nl/onderzoek
voor andere onderzoeken*